

Orientacions per a la prova d'accés a cicles formatius de grau mitjà: prova de Llengua Catalana

Continguts principals

Els continguts de la prova d'accés a grau mitjà es corresponen amb els establerts al currículum oficial de l'ensenyament secundari obligatori de les Illes Balears, amb especial esment als continguts següents:

1. La llengua escrita.

1.1. El text i les seves propietats:

- L'adequació. Punt de vista comunicatiu: els registres idiomàtics (registre culte, estàndard, etc.).
- La coherència. Punt de vista semàntic: unitat temàtica.
- La cohesió. Punt de vista sintàctic: els connectors (enllaços).

1.2. Classes de textos.

1.2.1. Segons la intenció.

- Informatius: informar.
- Persuasius: convèncer.
- Prescriptius: ordenar, aconsellar.
- Literaris: crear un món de ficció. Funció estètica.

1.2.2. Segons la forma.

- La narració.
- El diàleg.
- La descripció.
- L'exposició.
- L'argumentació.

1.3. L'elaboració d'un escrit.

1.3.1. Fases.

- El projecte.
- Fixar l'objectiu del text.
- Decidir l'estructura i el model de text: carta, informe, etc.
- Persona verbal: 1a o 3a persones.
- La redacció de l'esborrany o primera versió.
- La revisió del text.
- Edició del text.

1.3.2. La narració escrita.

- Estructura narrativa: introducció, trama i desenllaç.
- Planificació d'un relat: tema, personatges, escenaris, fets més importants.

1.3.3. El diàleg escrit.

- El diàleg en el relat: estil directe / estil indirecte.
- L'entrevista.

1.3.4. La descripció escrita.

- Persones, animals, objectes, sensacions, etc.
- Recursos: l'adjectivació. La comparació i la metàfora.
- Tipologia: descripció tècnica i descripció literària.

1.3.5. L'exposició escrita.

- Tema i estructura.
- Organitzar la informació: ordre cronològic (temps), espacial (lloc), causal (causa-fet-conseqüència).
- Tipologia i caracterització: textos divulgatius / especialitzats.

1.3.6. L'argumentació escrita.

- Tema i estructura: presentació de la tesi, idea que es vol defensar. Arguments.
- Conclusió.
- Tipologia i caracterització: argumentació científica i argumentació subjectiva.

1.4. L'ortografia.

1.4.1. Ús de les grafies.

- Coneixement dels diferents sons i grafies del català. Vocalisme i consonantisme.
- Dígrafs.
- *b i v / s, ss, c, ç, z / g, j, tg, tj / x, ix, tx, ig / m, n, ny, mp / l·l / r, rr / h.*

1.4.2. Ús de les lletres majúscules.

- Majúscules en paraules o frases senceres.
- Majúscules inicials.
- Els noms propis.

1.4.3. Accentuació.

- La síl·laba: els diftongs i els hiats.
- Normes d'accentuació. Accents diacrítics.

1.4.4. Els signes de puntuació.

- Principals signes de puntuació: punt, coma, dos punts, interrogació, guió, punts suspensius, parèntesi, cometes, admiració.

2. Lèxic.

- Mecanismes de formació de paraules: derivació, composició. Camp lèxic.
- Sinònim i antònim.
- Les interferències lèxiques: barbarismes.

3. El comentari de textos.

3.1. Activitats prèvies.

- Lectura comprensiva: significat de totes les paraules, conceptes i situacions.
- Lectura reflexiva: aplicar la tècnica del subratllat.
- Lectura analítica: l'objectiu és concebre l'estructura del text.

3.2. Contingut.

- El resum: sintetitzar el text sense emetre judicis valoratius ni afegir informacions d'ordre personal.
- El tema: idea fonamental que l'autor vol transmetre.
- L'estructura: distribució i ordre de les parts. Com s'organitzen els continguts d'un text.

Criteris d'avaluació

1. Produir textos descriptius, expositius i instructius entenedors, d'acord amb l'estructura textual i les normes ortogràfiques i de puntuació, a partir d'una situació o d'un fet explicat.
2. Substituir paraules d'un text mitjançant l'ús de la polisèmia, la sinonímia i l'antonímia.
3. Interpretar el significat de locucions, modismes i frases fetes d'ús corrent en un context a partir d'un text escrit.
4. Identificar les idees principals i les secundàries d'un text a partir de la lectura comprensiva.
5. La puntuació assignada, orientativament, a cadascun d'aquests criteris d'avaluació és la següent:
  - Criteri 1, 30 %
  - Criteri 2, 20 %
  - Criteri 3, 20 %
  - Criteri 4, 30 %

Competències bàsiques

1. Les competències bàsiques que s'han de tenir especialment com a referència són les següents:
  - Competència social i ciutadana.
  - Competència en comunicació lingüística.
  - Tractament de la informació i competència digital.
  - Competència matemàtica.
  - Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic.

2. Les diferents parts de les proves d'accés tenen com a finalitat comprovar que els aspirants tenen adquirides les competències esmentades per poder iniciar els estudis amb certes garanties d'èxit. El plantejament de la prova cerca comprovar si els aspirants tenen la capacitat de manejar o utilitzar reflexivament els coneixements, els procediments i les operacions de les diferents disciplines en casos o situacions concretes. La finalitat de la prova no és verificar si els poden recordar i reproduir.
3. L'àmbit de comunicació se centra prioritàriament en la competència en comunicació lingüística, si bé per a una realització correcta pot requerir l'ús de qualsevol dels altres.

Competència en comunicació lingüística

1. Aquesta competència es refereix a l'ús del llenguatge:
  - Com a instrument per a la comunicació oral i escrita: llegir i escriure; conversar, dialogar, i expressar i interpretar pensaments, emocions, vivències, opinions, creacions, etc.
  - Per representar, interpretar i comprendre la realitat: adaptar la comunicació al context; cercar, recopilar, processar i comunicar informació; conèixer les regles del sistema de la llengua, i generar hipòtesis, idees, supòsits, interrogants, etc.
  - Per construir i comunicar el coneixement: comprendre els textos; estructurar el coneixement i donar coherència i cohesió al discurs, a les pròpies accions i tasques, i emprar diverses fonts d'informació.
  - Per organitzar i autoregular el pensament, les emocions i la conducta: adoptar decisions, conviure, eliminar estereotips i expressions sexistes; formar-se un judici crític i ètic; usar la comunicació per resoldre conflictes, i acceptar opinions diferents de la pròpia.
2. És la competència bàsica fonamental en qualsevol procés d'aprenentatge ja que no hi ha coneixement ni disciplina que no la requereixi. Persegueix l'adquisició d'habilitats i destreses per a la comunicació oral i escrita de tipus lingüístic (pronunciació, entonació, lèxic, estructuració gramatical, ritme, fluïdesa), i també discursius (selecció i ordenament d'idees, coherència) i estratègics, amb l'ús d'estratègies no verbals.
3. Els resultats esperats dels alumnes que han d'ingressar en un cicle formatiu de grau mitjà són:
  - Demostrar un nivell de comprensió i ús d'expressions orals i textos escrits que els permetin l'accés al coneixement.
  - Ser capaços d'explicar fets, idees o emocions de forma oral amb claredat.
  - Ser capaços d'elaborar esquemes i resums de textos senzills.

Estructura de la prova

1. La prova consta d'un nombre variable d'exercicis (devers 10), tots obligatoris, relacionats amb un text (literari, de l'àmbit acadèmic, de la vida quotidiana o dels mitjans de comunicació), gràfic o imatge. A partir de la informació aportada per aquests, la persona aspirant ha de respondre a preguntes de diferents tipus:
  - Preguntes en què ha de triar l'opció correcta entre quatre possibilitats.
  - Preguntes en què ha d'indicar si les afirmacions que es proposen són vertaderes o falses.
  - Preguntes en què ha d'ordenar les idees proposades.
  - Preguntes en què ha de completar una sèrie d'enunciats.
  - Preguntes en què ha de relacionar idees.
  - Preguntes en què ha de donar una resposta breu en l'espai disponible.
  - Preguntes en què ha de desenvolupar la resposta d'acord amb les instruccions especificades a l'enunciat.

Criteris de qualificació

1. La prova es puntuarà de 0 a 10 punts, amb dos decimals. A l'enunciat de cada exercici s'especifica la puntuació màxima de cada apartat.
2. La prova valora els aspectes següents:
  - La presentació i la pulcritud de les respostes (lletra llegible, marges i neteja).
  - La capacitat de comprendre textos escrits de diversos contextos socials i culturals.
  - La capacitat de cercar, seleccionar i processar informació.
  - L'adequació de la resposta al que es demana a l'enunciat de l'exercici.
  - La capacitat per elaborar esquemes i resums de forma autònoma i creativa.
  - L'aplicació dels coneixements sobre la llengua per escriure textos de diferents tipus amb adequació, coherència, cohesió i correcció sintàctica i ortogràfica (les faltes d'ortografia descompten punts a la nota final de la prova).
  - La precisió i riquesa lèxica.
  - La capacitat d'expressar idees pròpies de forma clara i ordenada.
3. A les qüestions que requereixin encerclar o marcar les opcions correctes, aquestes s'han de quedar marcades clarament i inequívocament. En cas contrari, la resposta no es puntuarà.
4. S'intentaran evitar les preguntes encadenades. En qualsevol cas, els apartats d'un enunciat que en tenguin es corregiran independentment. Els apartats que necessitin el resultat d'un apartat anterior per resoldre's es corregiran

assumint que el resultat de l'apartat anterior és correcte, tant si realment ho és com si no.

5. Quant a la correcció ortogràfica, s'aplica el criteri de descompte ortogràfic següent:
  - Penalitza fins a 2 punts. 5 faltes de gràcia. Faltes repetides: només compten una vegada. Més d'una errada en una paraula: només compta una falta.
  - Barem: 0-5 errades, 0 punts; 6-10 errades, -0,25 punts; 11-15 errades, -0,5 punts; 16-20 errades, -1 punt; 21-25 errades, -1'5 punts; 26 errades o més, -2 punts.
6. Les preguntes obertes de comprensió escrita només es valoren si la resposta no resulta ser una còpia literal del text. Les respostes tampoc no s'han de valorar si es limiten a donar una opinió personal sense fer referència al contingut del text de l'enunciat.
7. Els textos que s'hagin de produir, si s'escauen, tindran una extensió màxima de 125 paraules, com a norma general. Es permet un marge d'un $\pm 20\%$ sense penalització. En el cas que s'indiqui la longitud sol·licitada en la producció d'un text, l'extensió desajustada de la redacció es penalitzarà fins a un 20% del valor de la pregunta.
8. No es valoraran les redaccions que desenvolupin un tema diferent del que es demana a l'enunciat.

Materials necessaris per a la realització de la prova

- La prova s'ha de fer amb bolígraf blau o negre.
- No es permet l'ús de llapis o portamines.
- No es poden usar telèfons mòbils ni aparells de telecomunicacions.
- No es pot entrar a l'examen texts o documents escrits.
- Les persones aspirants poden sol·licitar un únic full de paper segellat en el qual fer anotacions, esquemes, etc. Aquest full s'ha de lliurar juntament amb la prova i no es corregirà.

Durada de la prova

La durada màxima d'aquest examen és d'una hora.

Enllaços d'interès

En aquests enllaços es poden trobar models d'exàmens, tant de les Illes Balears com de la resta d'autonomies.

<http://www.caib.es/sites/fp/ca/models_dexamens_de_la_prova_dacces_a_cfgm/>

GOIB

<http://todofp.es/pruebas-convalidaciones/pruebas/ciclos-grado-medio/modelos-examen-anteriores.html>